

Goed nieuws voor de hele aarde | De Koreaanse uitnodiging om gehoor te geven aan het evangelie.

[Vertaald uit Engels](#) door A Rocha Nederland

Als deelnemers aan het Global Creation Care Forum in Gonjiam, Zuid-Korea, direct na het Vierde Lausanne-congres in Incheon, nodigen wij de wereldwijde kerk uit om te beamen dat Gods goede nieuws voor de hele aarde is, en daarop te reageren met bekering, gebed en actie. Deze verklaring bouwt voort op eerdere belangrijke documenten, waaronder [The Lausanne Covenant](#), [The Manila-manifesto](#), [The Cape Town Commitment](#), [The Gospel and the Future of Cities](#), de [Jamaica Call to Action](#), en de twaalf regionale consultaties van het [LWCCN](#) over zorg voor de schepping en het evangelie.¹ Het is ons streven dat deze oproep verankerd is in de Schrift, onze vreugde in de schepping aanwakkert, en ons uitnodigt om de huidige ecologische crises op een profetische manier aan de orde te stellen.

God – Vader, Zoon en heilige Geest – heeft liefdevol een wereld van schoonheid, diversiteit en onderlinge afhankelijkheid geschapen en verklaarde dat alles 'zeer goed' was.² De goedheid van de schepping en Gods voorzieningen zijn fundamenteel voor het evangelie. Als mensen zijn wij naar het beeld van God geschapen³ en ook uit het stof van de aarde gevormd.⁴ Daarom zijn wij deel van de schepping, afhankelijk en sterfelijk, en hebben wij ook binnen de schepping een bijzondere roeping om Gods wereld te dienen en te beschermen.⁵ Wij erkennen dat wij er vanaf het begin niet in geslaagd zijn om rechtvaardig met de aarde en de schepselen om te gaan en er liefdevol en trouw voor te zorgen. De menselijke zonde heeft onze relatie met God, met onszelf, met elkaar en met de rest van de schepping verstoord.⁶

'Wij erkennen dat wij er vanaf het begin niet in geslaagd zijn om rechtvaardig met de aarde en de schepselen om te gaan en er trouw voor te zorgen. De menselijke zonde heeft onze relatie met God, met onszelf, met elkaar en met de rest van de schepping verstoord.'

Redactionele noot:

De Koreaanse uitnodiging is opgesteld tijdens het Global Creation Care Forum (GCCCF) dat van 28 september tot en met 2 oktober 2024 in Gonjiam, Zuid-Korea, werd gehouden. Het voorstel kwam van de leiding van het Lausanne / World Evangelical Alliance Creation Care Network (LWCCN), bestaande uit Dave Bookless (VK), Jasmine Kwong (Filippijnen) en Benita Simon Mendoza (Guatemala) – allen Lausanne-katalysatoren voor Creation Care – en Chris Elisara (VS), speciaal gezant van de WEA voor milieu, klimaat en steden. De redactiegroep bestond uit Dave Bookless (VK), Rei Lemuel Crizaldo (Filippijnen), Sara Kaweesa (Oeganda), Juliana Morillo-Horne (Colombia) en Laura Meitzner Yoder (VS). De inhoud en structuur van de Koreaanse Uitnodiging zijn tot stand gekomen tijdens verschillende sessies op het GCCCF en vervolgens gezamenlijk verder verfijnd via Google Docs, met bijdragen van bijna 150 fysiek aanwezige en online deelnemers tijdens en na het Forum. Deze deelnemers vertegenwoordigden meer dan 40 landen van alle bewoonde continenten, van wie velen ook hadden deelgenomen aan het Vierde Lausanne-congres in Incheon, Zuid-Korea.

Toch heeft onze barmhartige God de wereld niet aan zijn lot overgelaten. Na de zondeval nam God genadig het initiatief om met mensen en met de bredere schepping een verbond te sluiten. In het eerste expliciete Bijbelse verbond, met Noach, is bij herhaling elk levend wezen op aarde inbegrepen.⁴ In latere verbonden met Abraham en het volk Israël wordt hierop voortgebouwd en komt steeds Gods dragende zorg voor het land en voor menselijke en niet-menselijke schepselen daarin tot uiting.⁵

Door de Wet trof God voorzieningen om voor de kwetsbaren en voor de aarde te zorgen. Door het ritme en de beperkingen van de sabbat,⁹ het jubeljaar¹⁰ en landbouwfeesten¹¹ werd de relatie van mensen met God verbonden met hun relatie met het land en de schepselen.¹² Zelfs tijdens de ballingschap werd Gods volk uitgedaagd om tuinen aan te leggen en te werken aan de bloei van de stad waarheen het was weggevoerd.¹³ De profeten riepen vurig op tot gerechtigheid¹⁴ en zagen uit naar de tijd waarin God zou komen om te oordelen, te redden en een tijdperk van *shalom* te brengen - verzoende relaties met God, de naaste en de rest van de schepping.¹⁵

God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon, Jezus Christus, naar de wereld zond om een volmaakt leven te leiden, gekruisigd te worden, op te staan en naar de hemelse heerlijkheid terug te keren. In Jezus werd God fysiek aanwezig.¹⁶ De Schepper trad de schepping binnen en bevestigde daarmee de tastbare werkelijkheid. Jezus verkondigde het evangelie van het koninkrijk van God,¹⁷ inclusief goed nieuws voor de armen, vrijheid voor gevangenen, zicht voor blinden en vergeving van zonden.¹⁸ In Christus' dood aan het kruis overwon God de macht van zonde en dood, en bracht Hij de verzoening van alle dingen op aarde en in de hemel tot stand,¹⁹ waardoor Hij hoop schonk aan alles wat gebroken is en eeuwig leven aan allen die Hem ontvangen.²⁰ Het goede nieuws van Christus' reddende werk aan het kruis strekt zich uit tot alle mensen, alle culturen en samenlevingen, en de hele geschapen orde.

Gods heilige Geest, die sinds de schepping aanwezig is en in de schepping werkt, die zucht en het aangezicht van de aarde vernieuwt,²¹ werd uitgestort op de discipelen en bracht zo de kerk voort. De Geest stelt de kerk ook in staat om het lichaam van Christus in de wereld te zijn.²² De schepping wacht erop dat de kinderen van God openbaar worden,²³ en daarom is de kerk geroepen om Gods goede nieuws voor heel de schepping te verkondigen en zichtbaar te maken. Zorg voor de schepping is wezenlijk voor het antwoord van de kerk op het evangelie en het koningschap van Christus, en moet geïntegreerd worden in het discipelschap van alle gelovigen en in de missie van heel Gods volk.

Het goede nieuws van Jezus Christus omvat ook de belofte dat Hij terug zal keren om te oordelen en te redden, waarmee het evangelieverhaal wordt voltooid.²⁴ God belooft hen te vernietigen die de aarde vernietigen,²⁵ en Christus' overwinning op zonde, dood en kwaad zal volledig gerealiseerd worden. De hele schepping, die nu onder de last van menselijke zonde zucht, zal gerechtvaardigd worden²⁶ en worden bevrijd van haar onderwerping aan de vergankelijkheid.²⁷ Christus zal alle dingen nieuw maken,²⁸ en uiteindelijk zal Gods woonplaats bij de mensen zijn.²⁹ Het fysieke lichaam van de opgestane Christus, de eersteling van de

nieuwe schepping,³⁰ is voor ons een verzekering van continuïteit en vernieuwing voorbij radicaal oordeel en van de verzoening van alle dingen in Christus.³¹

Dit evangelie, Gods goede nieuws van schepping tot nieuwe schepping, waarin het koningschap van Jezus Christus centraal staat, is het fundament van onze hoop³² en noodzaakt ons erop te antwoorden. Onze eerste reactie is klagen over de knechting en vernietiging van de schepping. Wij nodigen heel Gods volk uit tot *metanoia*, berouw en een ingrijpende ommekeer, met betrekking tot onze zonden van egoïstisch individualisme, onze collectieve sociale en economische hebzucht, en het feit dat wij het koningschap van Christus over de hele schepping vaak hebben beperkt tot persoonlijke vroomheid. Wij zetten ons in voor vurig gebed voor Gods wereld en trouwe gehoorzaamheid aan Gods oproep om de schepping te respecteren, ervoor te zorgen en in harmonie ermee te leven. Zoals het in de [Jamaica Call to Action](#) verwoord wordt: 'wij zouden ook voor de schepping zorgen, als zij niet in crisis verkeerde'. want zorg voor de schepping is een belangrijke uiting van onze gehoorzaamheid aan het koningschap van Christus. Ons antwoord moet praktisch zichtbaar worden in onze levensstijl, gezinnen, kerken, gemeenschappen en werkplekken, in onze betrokkenheid bij samenleving en cultuur, in het beschermen en herstellen van ecosystemen en in het aanpakken van wereldwijde ecologische zorgen. In het volgende gedeelte worden belangrijke manieren beschreven waarop onze toewijding op deze gebieden tot uiting kan komen, en wij bevelen aan hiervoor te bidden en ernaar te handelen.

Onze dringende oproep tot actie

2. Een nieuwe relatie met Gods geschapen wereld

Wij erkennen dat onze ecologische crisis in wezen een geestelijke crisis is, geworteld in hebzucht en afgoderij. Veel christenen hebben ook een verarmd begrip van Christus' koningschap en van de reikwijdte van het evangelie. Daarom roepen wij op tot een vernieuwd begrip van de intrinsieke waarde van de aarde en van niet-menselijke schepselen als door Christus geschapen.³³ in stand gehouden³⁴ en verlost.³⁵ We doen een dringend appel op christenen wereldwijd om Gods wereld te bestuderen³⁶ en ervan te genieten,³⁷ waarbij we de aarde als ons gemeenschappelijke huis erkennen³⁸ en aanvaarden dat we afhankelijk zijn van Gods zorg via de ecosystemen waarvan wij deel uitmaken. Wij omarmen onze rol als mensen, gemaakt naar het beeld van God, om binnen de gemeenschap van de schepping leiding te geven door nederige en dienstbare zorg voor de aarde en haar schepselen. Wij roepen alle christenen op om in ons persoonlijke leven, in kerken, op werkplekken en in samenlevingen actief betrokken te zijn bij het beschermen, bewaren en herstellen van habitats en ecosystemen, en zo het koningschap van Christus te verkondigen en zichtbaar te maken door het gedijen van schepselen en plaatsen die tot Gods eer zijn gemaakt.³⁹

'Wij roepen alle christenen op om in ons persoonlijke leven, in kerken, op werkplekken en in samenlevingen actief betrokken te zijn bij het beschermen, bewaren en herstellen van habitats en ecosystemen, en zo het koningschap van Christus te verkondigen en zichtbaar te maken door het gedijen van schepselen en plaatsen die tot Gods eer zijn gemaakt.'

2. Levensstijl

Als discipelen van Christus is ons getuigenis betekenisloos als we niet in praktijk brengen wat we over zorg voor de schepping verkondigen. Jezus' onderwijs is duidelijk over de gevaren van op geldbelust zijn en rijkdom oppotten.⁴⁰ maar toch is de levensstijl van veel christenen niet te onderscheiden van die van consumptieculturen. Wij bevelen [een evangelische toewijding aan een eenvoudige levensstijl](#) aan⁴¹ en roepen gelovigen wereldwijd op om berouw te hebben over ons materialisme, ons van hebzucht af te keren⁴² en ons toe te leggen op een leven van tevredenheid en opoffering. Delen, sabbatsrust en verbondenheid met de aarde brengen gerechtigheid en vrede, en getuigen ervan dat Christus genoegzaam is, vooral wanneer wij de belangen dienen van anderen die in nood zijn, dichtbij en ver weg.⁴³ In het bijzonder dringen wij aan op actie rond energiegebruik, duurzaam reizen, afval en vervuiling, en de productie en consumptie van voedsel en andere consumptiegoederen (kleding, technologie, enz.). Eenvoudig en gul leven zoals Jezus deed, wat onze omstandigheden ook zijn, is een daad van hoop, vreugdevolle aanbidding en trouwe gehoorzaamheid aan God.

3. Kerken en christelijke organisaties

Lokale kerken: In kerken komt zorg voor de schepping in de eerste plaats voort uit het verlangen om het koningschap van Christus te verkondigen en te laten zien, en ontstaat die ook als antwoord op onze huidige urgente ecologische crisis en de impact daarvan op de meest kwetsbaren. Ons antwoord als kinderen van God begint met verdriet en oprecht gebed om Gods hart voor zijn wereld te zoeken. Als lichaam van Christus⁴⁴ zijn we ook geroepen om voor de schepping te zorgen in ons onderwijs en onze aanbidding, ons discipelschap, ons gebruik van hulpbronnen, gebouwen en land, en in onze missionaire prioriteiten. Wij roepen kerken op om zorg voor de schepping op te nemen in al hun bedieningen en voor alle leeftijden.⁴⁵

Onderwijs en training: Bij theologische vorming (seminaries/Bijbelscholen/online cursussen) is het essentieel dat een Bijbelse theologie van zorg voor de schepping in het hele curriculum is geïntegreerd en vergezeld gaat van praktisch onderwijs over hoe kerken daar gehoor aan kunnen geven. Afhankelijk van de context kunnen praktische voorbeelden worden gegeven, waaronder het verbeteren van groene ruimtes en het aanleggen van gemeenschapstuinen, buitendiensten waarbij de schepping een rol speelt in de aanbidding, Bijbelstudies en programma's voor kinderen en jongeren, wilderniskampen, het verminderen van afval en consumptie, recyclingprogramma's, het herstellen van lokale ruimtes, belangenbehartiging voor klimaatrechtvaardigheid en samenwerking met lokale gemeenschappen.

Netwerken en zending: Wij moedigen kerken aan om initiatieven voor scheppingszorg met gebed en financiën te ondersteunen, in het besef dat de schepping 'is inbegrepen in de verlossende liefde en missie van God ... [en] deel moet uitmaken van de allesomvattende roeping van Gods volk.'⁴⁶ In het bijzonder roepen we de Lausanne-Beweging op om zorg voor de schepping in alle bijeenkomsten en verklaringen op te nemen als integraal onderdeel van het vervullen van het zendingsbevel. Gezien de omvang van de crisis waarmee we geconfronteerd

worden. en de scheppingsopdracht aan de hele mensheid om in de zorg voor de schepping beeld dragers van God te zijn.⁴⁷ moet de wereldwijde kerk samenwerken met mensen buiten de kerk, raakvlakken zoeken en samenwerken in de zorg voor Gods aarde en haar schepselen.

4. Werkplekken

Zorg voor de schepping is een integraal onderdeel van discipelschap en heeft daarom betrekking op alle aspecten van het leven en alle sectoren van de arbeidsmarkt.⁴⁸ We beamen dat zij die werk doen dat land, lucht en water beschermt en herstelt, waaronder regeneratieve landbouw, bosbouw en visserij, de bescherming van flora en fauna en van ecosystemen in zeeën en oceanen, vermindering en verwerking van afval, duurzaam ontwerpen en hernieuwbare energie, een door God gegeven roeping hebben. Wij doen ook een dringend beroep op iedereen die werkt, vooral in bedrijfsleven, ondernemerschap, onderwijs, kunst, ontwerp en bouw, politiek, wetenschap, technologie en financiën, om de gaven die ze van God hebben gekregen, te gebruiken om er getuige van te zijn dat de aarde en alles wat daarop is, van de Heer is⁴⁹ door terughoudend met hulpbronnen om te gaan, waar mogelijk te recyclen en naar een circulaire economie te streven.⁵⁰ We nodigen uit tot samenwerking met bedieningen als [Business as Mission](#) en [Workplace Ministries](#) bij het integreren van zorg voor de schepping, waarbij het welzijn van mensen en het tot bloei komen van plaatsen vóór financieel gewin komen.⁵¹

5. Gemeenschappen

God plaatst ons op specifieke locaties.⁵² om tot zegen te zijn voor de steden, gemeenschappen en ecosystemen waarin we geplaatst zijn.⁵³ Het koninkrijk van God, dat beschreven wordt als gist, zout en licht,⁵⁴ is een transformerende aanwezigheid op de plek waar we ons bevinden. We zijn geroepen om de menselijke en niet-menselijke gemeenschappen waarin we zijn ingebed te kennen, lief te hebben, ervoor te werken en te bidden. Dit kan praktisch vorm krijgen in tuinieren en voedsel verbouwen, lokale wilde dieren observeren en erover leren, en samenwerken met organisaties die voor natuur zorgen of pleiten voor duurzame lokale oplossingen. Het houdt in dat christenen actief deelnemen aan het maatschappelijke leven, en daarbij samenwerken met mensen van verschillende achtergronden, op scholen, in gemeenschapsgroepen en in de lokale politiek, waarbij we steeds een beeld van Gods koninkrijk 'op aarde zoals in de hemel' nastreven.⁵⁵

6. Samenleving

De visie van Gods koninkrijk reikt verder dan het lokale vlak, tot op regionaal, nationaal en mondiaal niveau. Als christenen zouden wij bekend moeten staan om het liefhebben, respecteren en dienen van onze naasten dichtbij en overal ter wereld, vooral de gemarginaliseerden en kwetsbaren.⁵⁶ door op te komen voor gerechtigheid en ons ervoor in te zetten.⁵⁷ en door concreet te laten zien hoe de natuur tot bloei komt.⁵⁸ Christenen kunnen zich inzetten voor het ontwerpen van steden, dorpen en nederzettingen 'omdat in Gods geschapen orde mensen en plaatsen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn'.⁵⁹ We delen Gods zorg om steden plekken te laten zijn waar mensen tot recht komen en de schepping kan bloeien.⁶⁰ Op

structureel niveau zouden we moeten streven naar economisch beleid en systemen waarin de intrinsieke waarde van de natuur erkend en het functioneren van haar ecosystemen behouden wordt. degenen die de natuurlijke wereld vervuilen en vernietigen bestraft worden. en degenen die werken aan het herstel van Gods schepping gestimuleerd worden. Als burgers en bewoners kunnen wij in gesprek gaan met beleidsmakers en het tot bloei komen van de natuurlijke wereld als primair doel nastreven.

7. Wereldwijde ecologische zorgen

Zoals onderkend wordt in de Jamaica Call to Action uit 2012: 'We bevinden ons in een crisis die dringend en urgent is, en die in onze generatie moet worden opgelost.'⁵¹ Sindsdien is de reactie, zowel van christenen als van de bredere samenleving, volstrekt ontoereikend geweest, en de crisis verergert in hoog tempo. In onze kerken en gemeenschappen moeten we hierover spreken, ervoor bidden en in actie komen.⁵² Nu al overschrijden we de meeste [Planetaire grenzen](#) die van vitaal belang zijn voor het welzijn van toekomstige generaties. Elke regio ter wereld ervaart de gevolgen van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, verlies aan biodiversiteit, bodemerosie, waterschaarste en vervuiling, met gevolgen voor landbouw, visserij en migratie, en voor de fysieke en mentale gezondheid van de mens. Dit is een crisis die gepaard gaat met groot onrecht, omdat de armste gemeenschappen er het zwaarst door worden getroffen. Ook worden de landen die het minst aan het ontstaan van de problemen hebben bijgedragen, het hardst getroffen, terwijl landen waarvan de welvaart is opgebouwd door uitbuiting van het milieu, het zich gemakkelijker kunnen veroorloven de gevolgen van de milieucrisis te verzachten.

Uit liefde voor God, onze naasten en Gods wereld, roepen wij daarom op tot, en zetten wij ons in voor, een snelle en rechtvaardige transitie van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie, evenals voor toereikende klimaatfinanciering voor verzachtende maatregelen en aanpassing. Wij steunen op de natuur gebaseerde oplossingen waarin zowel de klimaat- en biodiversiteitscrises als de wereldwijde onrechtvaardigheden die daar nauw mee verweven zijn, aangepakt worden. Vanuit het concept van Bijbelse gerechtigheid is het belangrijk dat de stemmen van hen die het zwaarst onder de gevolgen van de vernietiging van de natuur lijden – gemarginaliseerde gemeenschappen, inheemse volkeren en mensen die voor hun levensonderhoud rechtstreeks van de natuur afhankelijk zijn – in discussies en oplossingen centraal staan. We nodigen christenen en al onze naasten uit tot gesprek en actie rond deze kwesties, en ondersteunen de vele nuttige middelen, technologieën en wegen vooruit om de crises waarmee we samen worden geconfronteerd, met spoed aan te pakken.

'Vanuit het concept van Bijbelse gerechtigheid is het belangrijk dat de stemmen van hen die het zwaarst onder de gevolgen van de vernietiging van de natuur lijden – gemarginaliseerde gemeenschappen, inheemse volkeren en mensen die voor hun levensonderhoud rechtstreeks van de natuur afhankelijk zijn – in discussies en oplossingen centraal staan.'

Oproep

'Het is Gods bedoeling dat onze zorg voor de schepping een weerspiegeling is van onze liefde voor de Schepper.'⁵³ Met andere woorden: de manier waarop we met de schepping leven, weerspiegelt hoe we ons leven met God leiden. We vragen de heilige Geest om onze ogen te openen, zodat we Gods goede bedoelingen voor de schepping in de Schrift (Gods woord) kunnen zien en ons bewust worden van het zuchten van de schepping (Gods wereld). Wij nodigen de wereldwijde kerk uit – in dorpen en steden, onder rijken en armen in elke natie – om Gods goede nieuws voor de hele aarde te verkondigen, onze relatie met de schepping te herontdekken en ons in te zetten voor biddend handelen. We belijden dat de opgestane Christus, de eersteling van de nieuwe schepping, de basis is voor onze Bijbelse hoop voor Gods aarde. De schepping verkondigt en toont Gods heerlijkheid, en wij sluiten ons daar blij en eensgezind bij aan, terwijl wij getuigen dat Jezus Heer is over heel de aarde.

Als u onze uitnodiging om voor Gods wereld te zorgen aanneemt, voeg dan alstublieft uw naam toe [via dit formulier](#). U kunt zowel op persoonlijke titel als namens een organisatie ondertekenen. U kunt het document ook als pdf downloaden, ondertekenen en met anderen delen om deelname aan te moedigen. Wij moedigen u ook aan om op sociale media te delen dat u de Koreaanse uitnodiging hebt ondertekend, door ernaar te linken en de hashtag #KoreanInvitation te gebruiken.

Endnotes

1. Het Lausanne Covenant en het Manilla-manifesto zijn in het Nederlands beschikbaar: <https://lausanne.org/nl/statement/verbond-van-lausanne> en <https://lausanne.org/nl/statement/manila-manifest>.
LWCCN = Lausanne / World Evangelical Alliance Creation Care Network. De twaalf conferenties, van 2014 tot en met 2022 bestreken Noord-Amerika, Latijns-Amerika & het Caraïbisch gebied, West-Europa, Oost-Europa, West & Franstalig Afrika, Oost-Afrika, Zuidelijk Afrika, het Midden-Oosten & Noord-Afrika, Zuid-Azië, Zuidoost-Azië, Oost-Azië en Oceanië/Australazië.
2. Genesis 1:31
3. Genesis 1:26–28
4. Genesis 2:7
5. Genesis 2:15
6. Genesis 3:7–24, Romeinen 1:18
7. Genesis 9:10–17
8. Exodus 20:10, 23:4–12, Deuteronomium 11:15, 22:6–7
9. Exodus 20:8–11, Deuteronomium 5:12–15
10. Leviticus 25
11. Exodus 23:16, 34:22–26, Deuteronomium 16:9–17
12. Jesaja 56, 65, Hosea 2
13. Jeremia 29:5–7
14. Jesaja 1:17, 56:1, 61:8, Micha 6:6–8, Amos 5:11–24
15. Jesaja 61:1–11, Micha 4:1–5, Hosea 2:16–23

16. Johannes 1:14
17. Matteüs 6:33, Marcus 1:14–15, Lucas 17:20–21, Johannes 18:36
18. Lucas 4:18–21
19. Kolossenzen 1:19–20
20. Johannes 3:16–17
21. Genesis 1:2, Psalm 104:30, Romeinen 8:22, 26–27
22. 1 Korintiërs 12:12–31
23. Romeinen 8:19
24. Lucas 1:32–33, 1 Korintiërs 15:20–28, 2 Petrus 3:3–13, Openbaring 19–22
25. Openbaring 11:18
26. Oliver O'Donovan, *Resurrection and the Moral Order*. (Leicester, IVP), 1986
27. Romeinen 8:21
28. Openbaring 21:5
29. Openbaring 21:3
30. 1 Korintiërs 15:20
31. 2 Korintiërs 5:17–19, Openbaring 21:5
32. 1 Petrus 1:3
33. Johannes 1:3
34. Kolossenzen 1:17, Psalm 104:27–30
35. Kolossenzen 1:19–20
36. Matteüs 6:25–34; 1 Kings 4:29–34
37. Spreuken 8:22–31
38. [Laudato Si', over de zorg voor het gemeenschappelijke huis](#)
39. Romeinen 1:20
40. Matteüs 6:24–34; 19:16–30, Marcus 12:41–44, Lucas 6:20, 24; 12:15, 33–34, Jacobus 5:1–5
41. Deze verklaring werd zowel door de Lausanne-Beweging als de World Evangelical Alliance bekrachtigd.
42. Lucas 12:15
43. Spreuken 22:15, Filippenzen 2:4
44. 1 Korintiërs 12:12–31
45. [EcoChurch](#) is een goed voorbeeld van een programma vanuit kerken, en de [Resource Hub](#) van A Rocha International is ook handig. Zie voor Nederland ook [A Rocha Nederland](#) en [GroeneKerken](#).
46. [The Cape Town Commitment](#) 1:7
47. Genesis 1:26–28, 2:15
48. Kolossenzen 3:17
49. Psalm 24:1
50. [Virtuous Circle](#) door Tearfund en het Institute for Development Studies of <https://www.tearfund.nl/genoeg>
51. Jeremia 29:7, 11
52. Handelingen 17:26
53. Jeremia 29:5–7
54. Matteüs 5:13–16, 13:33
55. Matteüs 6:9–13

56. Matteüs 12:30–31, Lucas 10:25–37
57. Micha 6:6–8
58. Marcus 16:15
59. [The Gospel and the Future of Cities](#)
60. Jeremia 29:7
61. De [Jamaica Call to Action](#) – opgesteld door het Lausanne / World Evangelical Alliance Creation Care Network
62. De [TED talk](#) en het [artikel over klimaatoplossingen](#) van Katharine Hayhoe kunnen hierbij nuttig zijn. Zie ook de Nederlandse vertaling van haar boek: *Hoop voor de aarde*. (Utrecht KokBoekencentrum), 2022
63. John Stott, Voorwoord bij *The Care of Creation*. ed. R.J. Berry, Leicester: IVP, 2000.